

Fusie van overheidsbanken zou miljarden kunnen vrijspelen

Pieter Couwenbergh en
Ilse Zeemeijer
Amsterdam

Door drie overheidsbanken samen te voegen kan € 3 mrd worden vrijgemaakt voor investeringen in innovatie en grote (energie)projecten in binnen- en buitenland. Dat blijkt uit een onderzoek van voormalig RBS-bankier en IMF-bestuurder Jeroen Kremers, adviesbureau Oliver Wyman en advocatenkantoor De Brauw.

Het gaat om een fusie tussen ontwikkelingsbank FMO, waterschapsbank NWB, gemeentebank BNG en de financieringsregelingen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze vier organisaties financieren diverse projecten op het gebied van energie, innovatie en duurzaamheid.

Door niet alleen de balansen samen te voegen, maar de instituten ook op een slimmere manier te organiseren — denk aan alle verschillende IT- en administratiesystemen die er nu zijn — komt er op een relatief simpele manier geld vrij.

Het bedrag van € 3 mrd is slechts een begin, zo stellen de adviseurs. Als de nieuwe ‘Nederlandse Financieringsinstelling voor Economische Ontwikkeling’ (NFEO) ook gaat praten met banken, pensioenfondsen, verzekeraars en de Europese Investeringsbank, ontstaat er een investeringspot van meer dan € 100 mrd. Dit geld kan bijvoorbeeld geïnvesteerd worden in start-ups, innovatie van het midden- en kleinbedrijf, buitenlandse handel en windmolenparken.

Het NFEO moet een vervolg zijn op het Nederlands Investerings Agentschap, dat Kremers vorig jaar op verzoek van het ministerie van Economische Zaken heeft opgezet.

Met de oprichting van een nationale investeringsbank wil Kremers de versnippering van allerlei financieringsregelingen aanpakken. Elk instituut heeft nu eigen potjes, die door verschillende partijen — van RVO tot adviesbureau

Voormalig IMF-bestuurder Jeroen Kremers: ‘Met dit plan kan Nederland ambitie tonen.’

FOTO: PETER BOER

PwC — worden beheerd. Dit leidt niet alleen tot onduidelijkheid bij ondernemers, maar ook bij pensioenfondsen, die onder grote druk staan om in Nederland te investeren. Zij klagen over te kleine projecten die erg van elkaar verschillen, terwijl ze behoefte hebben aan grotere projecten waarvan de risico’s gemakkelijker zijn in te schatten.

Ook de Europese Investeringsbank, die het Juncker-fonds van € 315 mrd beheerd, heeft volgens Kremers behoefte aan één duidelijk aanspreekpunt. Door de versnippering is Nederland minder succesvol met het binnenhalen van Europees investeringsgeld. Landen als Duitsland en Frankrijk hebben wel een nationale investeringsbank.

De oud-bankier beseft dat het advies, waarin alle praktische en juridische stappen worden besproken, een drastische hervorming betekent waar veel partijen aan mee moeten werken. ‘Het moeilijkste is om alle kikkers in de kruiwagen te krijgen.’ Maar, beklemtoont hij: ‘Met dit plan kan Nederland ambitie tonen. Als er voldoende politieke wil is, kan de nationale investeringsbank begin 2017 worden opgericht.’

Fusie van wie?

Ontwikkelingsbank FMO, gemeentebank BNG en NWB, de waterschapsbank

Doel

Vorming van instelling voor ‘economische ontwikkeling’

Besparingen

Door onder meer IT-systemen samen te voegen is € 3 mrd te verdienen